

der, som forplantes ved Hjælp af Skrifter, der enten omdeles eller opslaaes eller ogsaa trykkes, og paa den Maade uddeles i flere eller færre Provindsler, saa vilde det dog være meget betænkeligt, at Regjeringen ikke skulde have nogen Vej til at kunne standse dette, men Afgangen dertil er spærret ved den Paragræf, som staaer i Grundloven. Jeg veed jo imidlertid nok, at der er en Synsmaade, hvorefter det, at Alt kan trykkes, hvad Folk ønske trykt, er et saa overveiende Gode, at alle andre Betragtninger maae vige derfor. (Mange Stemmer: Ja! Ja!). Ja, jeg veed det jo nok, men, fordi Mange have den Mening, derfor er det ikke sagt, at Alle skulle have den, og det er heller ikke sagt, at Alle have den. Det, at man stedse under Ministrenes Tale bryder ud mod de deri udtalte Meninger, forstyrrer kun den frie Udvikling, der maatte kunne finde Sted, ligesaa vel fra Regjeringens Side som fra Forsamlingens. Det gjør jo ogsaa, at man ikke kan have stor Tilbøielighed til at gaae videre ind paa saadanne Forhandlinger, og jeg skal derfor ogsaa blot udtale en Bemærkning med Hensyn til hvad en æret Taler har fremsført om §. 95 i Grundloven. Det er jo ganske vist, at den blev optagen, uagtet den almindelige Børnepligt allerede var bestemt ved Lov; jeg troer vel, at der kunde erindres Udskilligt mod Rigtigheden deraf, ikke blot med Hensyn til, at den almindelige Børnepligt allerede var bestemt ved Lov, men ogsaa med Hensyn til, at denne Paragræf virkelig siger Noget, som ikke ganske stemmer med den allerede givne Børnepligtslov, hvis Bestemmelser det dog ikke var Hensigten at forandre; men der staaer i denne Paragræf, at Enhver med sin Person skal opfylde Børnepligten, istedetfor at Loven af 12te Februar 1849 har tilladt Stilling. Dette er imidlertid Noget, som det paa ingen Maade er hensigtsmæssigt nu at gaae ind paa; Aarsagen, hvorfor Paragræfthen nu er udeladt, er den, at den hører til Heelstatslovgivningen.

Monrad: Den Betragtning, som gjordes gjældende af den ærede Minister, at en saadan Pressefrihed som den, der er hjemlet ved Grundloven, under visse Omstændigheder, f. Ex.

i Dyrerstilsælde, kunde blive farlig, kunde synes at have ikke liden Bægt, men jeg troer dog, at man ved nærmere Overveielse vil finde, at alle Skrifter, som vare i den Grad farlige for Staten som forudsat af Ministeren, som vilde raade til Oprør eller Detslige, vilde udkomme, enten der var en Bestemmelse om, at de forud skulde indleveres til Politimesteren eller ikke; trods dette Forbud vilde de blive udbredte, man vilde enten betjene sig af den hemmelige Presse, saaledes som jo er skeet paa mange Steder, eller de vilde blive besørget trykte i fremmede Lande og udbredte paa en hemmelig Maade. Saa snart der er Tale om saadanne overordentlige Forhold og Omstændigheder, da vilde alle Bestemmelser om Censur og om foreløbigt Gjennemsyn o. s. v. aldeles ikke have nogen Betydning; de have kun Betydning under Forholdenes rolige Udvikling, ligeoverfor de Forfattere, som troe ved det, de skrive, ikke at have overtraadt den bestaaende Lovgivning, hvorimod de ligeoverfor det Revolutionaire, egentlig Statsfarlige, aldeles tabe deres Betydning, da den, som udsætter sig for en saa stor Straf, som følger af saadanne Skrifers Udgivelse, slet ikke vil tage i Betænkning at underkaste sig de langt mildere Straffe, som kunne sættes for at overtræde visse Bestemmelser i Presse-loven. Jeg troer saaledes ikke, at der kan være nogen virkelig Frygt for, at det under visse Omstændigheder kunde være til Skade for Statens Sikkerhed, naar der ikke var aabnet Udgang til at træffe saadanne extraordinaire Bestemmelser med Hensyn til Pressen.

Premierministeren: Jeg maa ved det, den ærede Taler, der nu satte sig, yttrede, bemærke, at jeg aldeles ikke har tænkt mig saadanne Midler til at forebygge de omhandlede forbryderiske Tændelser som ringe Straffe, som hidtil have været satte for at omgaae de formelle Bestemmelser, som fandtes i Presse-loven, men jeg mener, at i paakommende Tilfælde, hvor Omstændighederne krævede det, maatte der sættes ganske anderledes alvorlige Straffe og træffes ganske anderledes alvorlige Foranstaltninger, og det maatte jo vel kunne have nogen Virkning. Saadanne Presser, som bestæftigede sig med at trykke oprørste